

UYKUDA DİĞER HAREKET BOZUKLUKLARI

Doç. Dr. Mustafa SAYGIN
SDÜ Tıp Fakültesi Fizyoloji ABD.

ÖĞRENME HEDEFLERİ

- Uyku ile ilişkili ritmik hareket bozukluğunu açıklayabilmek
- Uyku ilişkili bacak kramplarını tanımlayabilmek
- Uyku ilişkili bruksizm (diş gıcırdatma) tanımlayabilmek

AMAÇ

- Uyku ile ilişkili diğer hareket bozukluklarını öğrenmek.

UYKUYLA İLİŞKİLİ RİTMİK HAREKET BOZUKLUĞU

- **Uykuda ritmik hareket bozukluğu,** çoğunlukla çocuklarda görülen bir bozukluktur.
- Hareketlerin, büyük kas gruplarında olması gereklidir.
- Hareketler tekrarlayıcı ve ritmik olmalıdır.
- Genelde üç tip hareket, uykuda ritmik hareket bozukluğunda sıktır. Bunlar:
  - 1.Bedenin sallanması.
  - 2.Başın çarpması: Özellikle yüzüstü yatarken olur. Kişi, başını geriye doğru kaldırır ve hızla başını yastığa çarpar.
  - 3.Başın sallanması: Özellikle sırtüstü yatarken olur. Baş, öne arkaya doğru hareket eder.

UYKUYLA İLİŞKİLİ RİTMİK HAREKET BOZUKLUĞU

- Hareketler özellikle ya uykuya dalarken ya da uykunun ilk dönemlerinde olur.
- Ancak gecenin herhangi bir saatinde ve uykunun herhangi bir evresinde de görülebilir.
- Bazen uyanıklıkta da olabilir.
- Bu durumda sessiz, aktivitesiz ortamlar, hareketi ortaya çıkaran faktörlerdir.

UYKUyla İLİŞKİLİ RİTMİK HAREKET BOZUKLUĞU

- Hareketin **ritmik olması**, bozukluğun önemli bir özelliğidir.
- Ancak hareketin **tekrarlama sıklığı değişkindir**.
- Yani, uykuda periyodik bacak hareketleri sendromunda olduğu gibi, **hareketlerin belirli aralıklarla olması şart değildir**.
- Ancak çoğunlukla her saniyede veya iki saniyede bir hareket görülür.
- Hareketler çoğunlukla epizotlar halindedir ve her epizot ortalama 15 dakika sürer.

UYKUYLA İLİŞKİLİ RİTMİK HAREKET BOZUKLUĞU

- Uykuda ritmik hareket bozukluğu, bazı diğer uyku bozukluklarında da görülebilir.
- Bunların en önemlisi obstrüktif uyku apne sendromudur.
- Obstrüktif uyku apne sendromunda noninvaziv mekanik vantilasyonla tedavi, aynı zamanda uykuda ritmik hareket bozukluğunu da ortadan kaldırır.

TANI KRİTERLERİ

- Tanı kriterleri ICSD 3'de belirlenmiştir.
- Buna göre "Uykuda ritmik hareket bozukluğu " tanısını koymak için şu kriterlerin hepsinin var olması gerekir:

1. Tekrarlayan, stereotipik, ritmik hareketler,

2. Bu hareketlerin büyük kas gruplarında saptanması,

3. Hareketlerin uykuyla ilişkili olarak ortaya çıkması.

4. Bu hareketlere bağlı olarak normal uyku veya bu hareketlere bağlı yaralanmaların görülmesi

- Bu dört tanı kriterinin dördü de var ise uykuda ritmik hareket bozukluğu tanısı konulur.

UYKUYLA İLİŞKİLİ BACAĞ KRAMPLARI

- Ekstremitel krampları; uykuya ilk dalarken ortaya çıkar.
- Çoğunlukla alt ekstremitelerde de olabilir.
- Sıklığı net olarak bilinmemektedir.
- Hastaların ne kadarının hekime başvurduğu kuşkuludur.
- Ancak ileri yaşlarda daha sık görüldüğü bilinmektedir.

UYKUYLA İLİŞKİLİ BRUKSİZM

- **Bruksizm** ya da uykuda diş gıcırdatma, toplumda sık görülen ancak sadece belirli koŐullarda hastalık olarak kabul edilen bir uyku bozukluğudur.
- **Bruksizm**, çocukluk çağında çok daha sık olarak görülür.
- **Bruksizmde** sık karşılaşılan bir sorun, çene ve diş yapısında değişiklik olmasıdır.
- Çene ve diş yapısındaki bozulma, bruksizmin kesin tedavi edilmesini gerektiren bir durumdur.

UYKUyla İLİŞKİLİ BRUKSİZM

- **Bruksizm**, bazı uyku bozukluklarının ve nörolojik hastalıkların seyri sırasında, bu hastalıklara ikincil olarak da görülebilir.
- **Bu hastalıklar**; oral tardiv diskinezi, oromandibular distoni, Parkinson hastalığı, tik bozukluğu, Huntington hastalığı, hemifasiyal spazm, huzursuz bacaklar sendromu, obstrüktif uyku apne sendromu, REM uykusu davranış bozukluğu, serebelar hemoraji veya enfarkt ve multi sistem atrofidir.
- Bruksizm ayrıca **amfetaminlerin, bazı antidepresanların ve antidopaminerjiklerin** kullanımına bağlı olarak da ortaya çıkabilir.
- **Alkol, nikotin, ekstazi, kafein ve kodein bağımlılığında** da bruksizm görülebilir.

Teşekkürler

SORULAR?

DERS NOTLARIMI

saglikveuyku.com

adresinden indirebilirsiniz.

